

## କମ୍ପ୍ୟୁଟର ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ମୌଳିକ ଧାରଣା

(BASICS OF COMPUTER)

ବିଶ୍ୱ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡର ସମସ୍ତ ଜୀବଜଗତ ସୃଷ୍ଟିରେ ମାନବ ସୃଷ୍ଟି ଉପରଙ୍କର ଏକ ଅମୂଲ୍ୟ ବରଦାନ । ମାନବ ସୃଷ୍ଟିର ଆଦିମକାଳରୁ ମନୁଷ୍ୟ ନିଜ ବୁଦ୍ଧି ବଳରେ ଅନେକ ବସ୍ତୁର ଉଭାବନ କରିଛି । ନିଜର ଖାଦ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ ହେଉ କିମ୍ବା ଆତ୍ମରକ୍ଷା ପାଇଁ ହେଉ, ସେ ପ୍ରଥମେ ପ୍ରସ୍ତୁରଖଣ୍ଡ ବ୍ୟବହାର କରି ଜାଣିଲା, ଯାହା ଫଳରେ ଏହାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁର ଯୁଗ ବୋଲି କୁହାଗଲା । ସେହିପରି ଲୁହାର ବ୍ୟବହାର ସମୟକୁ ଲୌହଯୁଗ ଏବଂ ତୟାର ବ୍ୟବହାର ସମୟକୁ ତାମ୍ରଯୁଗ ବୋଲି କୁହାଗଲା ।

ଆଜିର ଦିନରେ ମନୁଷ୍ୟ ତା'ର ନିଜ ବୁଦ୍ଧି ବଳରେ ଅନେକ ଆଧୁନିକ ସାମଗ୍ରୀ ଉଭାବନ କରିଛି । ନିଜର ନିତିଦିନିଆ ଗଣନା, ହିସାବ ନିକାଶ, ଜଟିଳ ଗାଣିତିକ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ଓ ଆଧୁନିକ ଗବେଷଣା ପାଇଁ ସୃଷ୍ଟି କରିଛି କମ୍ପ୍ୟୁଟର । ଏବେ ଏହି କମ୍ପ୍ୟୁଟର ସାହାଯ୍ୟରେ ମନୁଷ୍ୟ ନିଜର ଦୈନିକିନ ଜୀବନ ଜୀବିକା ଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ମହାକାଶ ଗବେଷଣା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସବୁଠାରେ ଏହାର ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ଉପଲବ୍ଧି କରିପାରୁଛି । ଏବେ କମ୍ପ୍ୟୁଟରକୁ ଯଦି ପୃଥିବୀରୁ ହଟାଇ ଦିଆଯାଏ, ତେବେ ମଣିଷ ଜୀବନ ହଠାତ୍ ଅଚଳ ହୋଇପଡ଼ିବ । ତେଣୁ ଆଜିର ଯୁଗକୁ ‘କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଯୁଗ’ ବୋଲି କୁହାଯାଉଛି । ଆସ, ବର୍ତ୍ତମାନ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଓ ଏହାର ବ୍ୟବହାର ବିଷୟରେ ଜାଣିବା ।

### କମ୍ପ୍ୟୁଟର କ'ଣ

କମ୍ପ୍ୟୁଟରର ବ୍ୟବହାରକୁ ତୁମେମାନେ ଉଣା ଅଧିକେ ଉପଲବ୍ଧ କରୁଥିବ । ସାଧାରଣତଃ ବ୍ୟାଙ୍କ, ଟିକେଟ ସଂରକ୍ଷଣ କେନ୍ଦ୍ର, ଡାକ୍ତରଖାନା, ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନ, ବିମାନକେନ୍ଦ୍ର, ଦୂରଦର୍ଶନ, ବିଜ୍ଞାନାଗାର ଆଦିରେ କମ୍ପ୍ୟୁଟରର ବହୁଳ ଉପଯୋଗ ହେଉଥିବାର ଦେଖୁଥିବ ।

ଆଜିକାଲି କମ୍ପ୍ୟୁଟରର ପ୍ରୟୋଗ ପ୍ରତି ମୁହଁର୍ଭରେ, ପ୍ରତିଷ୍ଠାନରେ ଏତେ ଅପରିହାୟ୍ୟ ହୋଇପଡ଼ିଲାଣି ଯେ, କମ୍ପ୍ୟୁଟର ବିନା କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଠିକ୍ ଭାବରେ ସମାପନ କରିବା ଆମ ପକ୍ଷରେ କଷ୍ଟକର ହୋଇପଡ଼ୁଛି । ଏଥରୁ ଭାବିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ ଯେ, ମନୁଷ୍ୟଠାରୁ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଅଧିକ ବୁଦ୍ଧିମାନ ।

### ଜାଣିଛ କି ?

Computer' ଶବ୍ଦଟି ଲାଟିନ (Latin) ଶବ୍ଦ ‘Computus’ ଏବଂ ‘Computare’ରୁ ଉଚ୍ଚିତ । Computer ଶବ୍ଦଟି (Compute- ହିସାବ କରିବା) ହିସାବକାରୀ ଯନ୍ତ୍ର ଭାବରେ ନିଆଯାଇଥାଏ ।



## জাণিৰঞ্জ

কম্পিউটৰৰ মনুষ্যৰ এক উভাৱন। মনুষ্যবাবাৰা প্ৰেৰিত অনুদেশ (নিৰ্দেশ)ৰ সাহায্য নেই কম্পিউটৰৰ কাৰ্য্যক্ষম হোৱথাএ।

সংক্ষেপে কহিবাকু গলে, কম্পিউটৰ এক ইলেকট্ৰোনিক্ যন্ত্ৰ (Electronic Device), যাহা কিছি তথ্য বা স্বতন্ত্ৰ (Data or Information)কু গ্ৰহণ কৰি তা'ৰ বিশ্লেষণ সহ নিৰ্দেশ মুদাৰক প্ৰক্ৰিয়াকৰণ (Processing) কৰিথাএ এবং এহাকু মহজুড় (Store) কৰিথাএ। আৰণ্যকতা অনুযায়ী মহজুড় তথ্যকু কম্পিউটৰ ব্যবহাৰকাৰীকু (Users) প্ৰদান কৰিথাএ।

ଉদাহৰণ স্বীকৃত, তুমে যেতেবেলে রেলশ্ৰেষ্ঠনকু টিকেট সংৰক্ষণ পাইঁ যিব, যেতেবেলে টিকেট সংৰক্ষণ কৰিবা পাইঁ থবা ব্যক্তি তুমতাৰু আৰণ্যক তথ্যমান গ্ৰহণ কৰি এ সমষ্টি তথ্যকু কম্পিউটৰকু প্ৰদান কৰিথাএ। কম্পিউটৰ এহি নিৰ্বেশ (Input) তথ্যকু



রেলশ্ৰেষ্ঠনৰ এক টিকেট কাৰ্য্যৱৰ দৃশ্য অনুশালন কৰি তদনুযায়ী প্ৰক্ৰিয়াকৰণ কৰিথাএ; ফলৰে ইপস্থিত টিকেটকু তুমকু মিলিথাএ।

## জাণিৰঞ্জ

কম্পিউটৰৰ নিৰ্বেশ তথ্যকু গছিত কৰি, অনুদেশ অনুযায়ী প্ৰক্ৰিয়াকৰণ কৰে এবং ফলাফল (Output) ব্যবহাৰকাৰীকু প্ৰদান কৰে।

## কম্পিউটৰৰ বৈশিষ্ট্য (Characteristics of Computers)

নিম্নলিখিত বৈশিষ্ট্য হেতু, কম্পিউটৰ আম পাইঁ অপৰিহাৰ্য্য হোৱপଡ଼িছি।

- বেগ (Speed)
- তুঁটি শূন্যতা (Accuracy)
- কাৰ্য্যৰে অভিনিবেশতা (Diligence)
- বহুকাৰ্য্য নিপুণতা (Versatility)

5. ତଥ୍ୟ ଧାରଣ କ୍ଷମତା (Storage Capability)
6. ବିଶ୍ୱାସନୀୟତା (Reliability)
7. ନିର୍ବୋଧତା (Devoid of Intelligence)

### ବେଗ (Speed)

କମ୍ପ୍ୟୁଟର ସାଂଖ୍ୟକ ପ୍ରକିଯା, ଯଥା: ମିଶାଣ, ଫେଡ଼ାଶ, ଗୁଣନ ଆଦି ପ୍ରକିଯା ସଂପାଦନ କରିପାରେ । ଏହା ସହିତ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଅକ୍ଷରକୁ କ୍ରମାନ୍ତରୀୟ ସଜାଇ ରଖିବା ଏବଂ ଅକ୍ଷର ଗୁଡ଼ିକୁ ବା ଶବ୍ଦ ସମ୍ବୂହକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର (Move) ଆଦି କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥାଏ । ଏସବୁ ଗୁରୁତ୍ବପୂର୍ଣ୍ଣ କାର୍ଯ୍ୟ ସହିତ, ଏ ସମସ୍ତ ପ୍ରକିଯାକୁ କେତେ ଶୀଘ୍ର ସଂପାଦନ କରିପାରୁଛି, ତାହା ଜାଣିବା ଅପରିହାର୍ୟ । ଗୋଟିଏ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଏକ ସେକେଣ୍ଟରେ ଲକ୍ଷାଧିକ ହିସାବ କରିପାରେ । ବିଭିନ୍ନ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ବେଗରେ କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପନ କରିଥାନ୍ତି । ଏଠାରେ ଏକ ଉଦାହରଣ ନେବା ।

ଆମେ ସାଧାରଣତଃ କିଣାଯାଉଥିବା ସଉଦାପତ୍ରର ହିସାବ, ଟେଲିଫୋନ, ବିଲ୍ ପ୍ରଦାନ, ରେଲଞ୍ଚେସନରେ ଟିକେଟ ସଂରକ୍ଷଣ ଆଦି ପାଇଁ ଲାଇନରେ ଠିଆହୋଇ ଘଣ୍ଟା ଘଣ୍ଟା ଧରି ଅପେକ୍ଷା କରିଥାଉ, କିନ୍ତୁ ଏ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଅତି ସ୍ଵର୍ଗ ସମୟରେ ସମାପନ କରିଥାଏ । ଉଚ୍ଚ କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପନ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ସମୟ ଏବଂ ସମୟ ଅନ୍ତରାଳ (Time Interval) ସଂପର୍କରେ ଆଲୋଚନା କରିବା । କମ୍ପ୍ୟୁଟରର ବେଗକୁ ସାଧାରଣତଃ MIPS (Million Instructions Per Second)ରେ ପ୍ରକାଶ କରାଯାଇଥାଏ ।

### ଜାଣିଛ କି ?

- (i) ମିଲିସେକେଣ୍ଟ (Millisecond)-  
ଏକ ସେକେଣ୍ଟର ଏକ ହଜାର ଭାଗରୁ ଏକଭାଗ:  $10^{-3}$  of a second.
- (ii) ମାଇକ୍ରୋସେକେଣ୍ଟ (Microsecond)-  
ଏକ ସେକେଣ୍ଟର ଏକ ନିୟୁତ ଭାଗରୁ ଏକଭାଗ:  $10^{-6}$  of a second.
- (iii) ନାନୋସେକେଣ୍ଟ (Nanosecond)-  
ଏକ ସେକେଣ୍ଟର ଏକ ଶହ କୋଟି ଭାଗରୁ ଏକ ଭାଗ:  $10^{-9}$  of a second.
- (iv) ପିକୋସେକେଣ୍ଟ (Picosecond)-  
ଏକ ସେକେଣ୍ଟର ଏକ ଲକ୍ଷ କୋଟି ଭାଗରୁ ଏକଭାଗ:  $10^{-12}$  of a second.

### 2. ତୁଟି ଶୂନ୍ୟତା (Accuracy):

ଆମମାନଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ତୁଟିଶୂନ୍ୟ ଭାବରେ କୌଣସି ବଡ଼ ହିସାବ କରିବା ପ୍ରାୟତଃ କଷ୍ଟସାଧ ହୋଇଥାଏ, କିନ୍ତୁ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଫଳାଫଳକୁ ତୁଟିଶୂନ୍ୟ ଭାବରେ ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ । ଯଦି କମ୍ପ୍ୟୁଟରକୁ ଠିକ୍ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଏବଂ ତଥ୍ୟ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯିବ, ତେବେ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ନିର୍ଭୁଲ ତଥ୍ୟ ଦେଇପାରିବ ।

### 3. କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅଭିନିବେଶତା (Diligence) :

ଗୋଟିଏ ସାଧାରଣ ମନୁଷ୍ୟ କିଛି ସମୟ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥାରିଲା ପରେ କ୍ଲୁଷ୍ଟି ଅନୁଭବ କରେ । ଏହାଦାରା କାର୍ଯ୍ୟରେ ମନୋନିବେଶ କରିବାରେ ବାଧା ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥାଏ, ମାତ୍ର କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଘଣ୍ଠା ଘଣ୍ଠା ଧରି କାମ କଲେ ମଧ୍ୟ କ୍ଲୁଷ୍ଟିବୋଧ କରେ ନାହିଁ । ଗୋଟିଏ କାମକୁ ବାରମ୍ବାର କରିବାକୁ ପଡ଼ିଲେ ମଧ୍ୟ ବିନା ଦ୍ୱାରା କମ୍ପ୍ୟୁଟର କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାଲେ । ଏହି ଗୁଣ ବା ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ଯୋଗ୍ରୂ ଅବିରତ କାର୍ଯ୍ୟ ସମାଦନ କରିବାପାଇଁ କମ୍ପ୍ୟୁଟରକୁ ବିନିଯୋଗ କରାଯାଇଥାଏ ।

କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଅବିରତ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଫଳାଫଳ ପ୍ରଦାନ ନିର୍ଭୁଲ ହୋଇଥାଏ ।

### 4. ବହୁକାର୍ଯ୍ୟ ନିପୁଣତା (Versatility) :

ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ କମ୍ପ୍ୟୁଟରକୁ ବିନିଯୋଗ କରାଯାଇପାରିବ । ଉଦାହରଣସ୍ଵରୂପ, ଗୋଟିଏ କମ୍ପ୍ୟୁଟରରେ ଚିଠି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା, ଚିତ୍ର ଆଙ୍କିବା, କର୍ମଚାରୀଙ୍କର ଦରମା ବିଲ୍ ସହ ସେମାନଙ୍କର ପରିଚୟ ପତ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା, ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀଙ୍କର ପରୀକ୍ଷା ଫଳ ପ୍ରକାଶନ କରିବା, କୌଣସି ଏକ ପ୍ରତାର ପତ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ଆଦି କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପନ କରାଯାଇପାରେ । ଏହାହିଁ ହେଉଛି କମ୍ପ୍ୟୁଟରର ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ-ବହୁକାର୍ଯ୍ୟ ନିପୁଣତା ।



ଆପିସ କାର୍ଯ୍ୟରେ କମ୍ପ୍ୟୁଟର

### 5. ତଥ୍ୟ ଧାରଣ କ୍ଷମତା (Storage Capability):

କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଏହାର ସ୍ମୃତି (Memory)ରେ ଅନେକ ତଥ୍ୟ, ଯଥା: ଚିଠି, ଚିତ୍ର, ଶବ୍ଦ, ଦୃଶ୍ୟଶ୍ରାବ୍ୟ ଜନିତ ତଥ୍ୟ ଆଦି ଦାର୍ଘ ଦିନ ପାଇଁ ମହଙ୍କୁଦ (Store) ରଖାପାରେ । ମହଙ୍କୁଦ ତଥ୍ୟକୁ ପ୍ରକିଯାକରଣ ନିମିତ୍ତ ଯେକୌଣସି ସମୟରେ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଏହାକୁ ପୁନଃପ୍ରକାଶ (Retrieve) କରିପାରିବ । ଏହା ଏକ ସାଧାରଣ ମନୁଷ୍ୟ ପାଇଁ ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ ।

#### ମନେରଖ

ତଥ୍ୟ ଧାରଣ କ୍ଷମତାକୁ ବାଇଟ୍ (Byte), କିଲୋବାଇଟ୍ (Kilobyte), ମେଗାବାଇଟ୍ (Megabyte), ଗିଗାବାଇଟ୍ (Gigabyte) ଟେରାବାଇଟ୍ (Terabyte) ମାଧ୍ୟମରେ ମାପ କରାଯାଇଥାଏ ।

$$1,024 \text{ ବାଇଟ୍} = 1 \text{ କିଲୋବାଇଟ୍}$$

$$1,024 \text{ କିଲୋବାଇଟ୍} = 1 \text{ ମେଗାବାଇଟ୍}$$

$$1,024 \text{ ମେଗାବାଇଟ୍} = 1 \text{ ଗିଗା ବାଇଟ୍}$$

$$1,024 \text{ ଗିଗା ବାଇଟ୍} = 1 \text{ ଟେରାବାଇଟ୍}$$

## 6. ବିଶ୍ୱାସନୀୟତା (Reliability) :

କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଉପସିଦ୍ଧ ଫଳାଫଳକୁ ନିର୍ଭୂଲ ତଥା ନିରବଳିନ୍ଦ୍ରିୟ ଭାବରେ ବ୍ୟବହାରକାରୀଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରିପାରିବ । ଯଦି ଆବଶ୍ୟକ ତଥ୍ୟ ଏବଂ ତଥ୍ୟ ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ ପାଇଁ ଠିକ୍ ଅନୁଦେଶ ବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କମ୍ପ୍ୟୁଟରକୁ ଦିଆଯାଇଥିବ, ତେବେ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ବିଶ୍ୱାସନୀୟ ଫଳ ପ୍ରଦାନ କରିବ ।

## 7. ନିର୍ବୋଧତା (Devoid of Intelligence) :

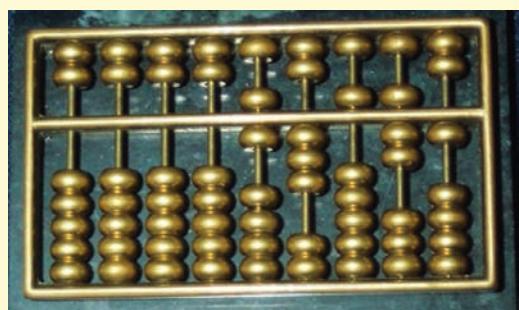
କମ୍ପ୍ୟୁଟରର ନିଜର ଚିନ୍ତା ବା ବୋଧଶକ୍ତି ନଥାଏ, ଅର୍ଥାତ୍ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ନିର୍ବୋଧ । କମ୍ପ୍ୟୁଟରକୁ ଯାହା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଥାଏ, ତଦନ୍ତୁ ଯଦି ନିଜ ବୁଦ୍ଧିରେ କାମ କରିବ, ତେବେ ବ୍ୟବହାରକାରୀର ଅନିଜ୍ଞାସଭ୍ରେ ମାତ୍ରାଧୂକ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ସମ୍ଭାବନା ରହିଛି ।

## କମ୍ପ୍ୟୁଟରର ଇତିହାସ (History of Computer)

ଆଧୁନିକ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଏକ ଯନ୍ତ୍ର ଏହା ତଥ୍ୟ ଓ ସୂଚନା ସମୂହକୁ ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ କରିଥାଏ । ଏହାକୁ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅଧ୍ୟାୟରେ ତୁମେମାନେ ଜାଣିବ । ସ୍ଵର୍ଗ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଗଣିତିକ ହିସାବ କରିବାପାଇଁ ଗଣିତଜ୍ଞମାନେ ବର୍ଷବର୍ଷ ଧରି ଚେଷ୍ଟା କରି ଆସୁଛନ୍ତି । ଏହି ପ୍ରଚେଷ୍ଟା ବହୁ ପୁରାତନ । ଆରମ୍ଭରୁ ମନୁଷ୍ୟ ଗଣିବା କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ଉପାୟମାନ ଉଭାବନ କରିବା ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା ଥିଲା । ପ୍ରଥମେ ସେ ତା'ର ହାତରେ ଏବଂ ପାଦରେ ଥିବା ଆଙ୍ଗୁଳିର ସାହାଯ୍ୟ ନେଇ ଗଣନା ଓ ହିସାବ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ସହଜ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିଥିଲା । ଗଣନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରୁ ମଣିଷ ହିସାବ କରି ଶିଖିଲା । ବଡ଼ ବଡ଼ ହିସାବ କରିବାପାଇଁ ସେ କେତେକ ଉପକରଣ ପ୍ରସ୍ତୁତ କଲା । ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଯାନ୍ତ୍ରିକ ହିସାବ ଯନ୍ତ୍ର ବୋଲି କୁହାଗଲା । ସେହି ଯନ୍ତ୍ରଗୁଡ଼ିକର ଅଗ୍ରଗତିକୁ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ବିବରନ କୁହାଯାଏ । ଆସ, ଯାନ୍ତ୍ରିକ ହିସାବ ଯନ୍ତ୍ର ବିଷୟରେ ସଂକ୍ଷେପରେ ଜାଣିବ ।

### ଆବାକସ (Abacus) :

ପ୍ରାୟ 4000 ବର୍ଷ ତଳେ ଚୀନ ଗଣିତଜ୍ଞ ମାନେ ଗଣିତିକ ହିସାବକୁ ଶୀଘ୍ର ସଂପାଦନ କରିବାପାଇଁ ଆବାକସର ଉଭାବନ କରିଥିଲେ ବୋଲି ବିଶ୍ୱାସ କରାଯାଏ । ଆବାକସ ଆମର ପ୍ରଚଳିତ ଦଶମିକ ସ୍ଥାନୀୟମାନ ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥାଏ । ବର୍ତ୍ତମାନ ମଧ୍ୟ ଚୀନ, ଜାପାନ ଓ ସୋଭିଏତ୍ ରୁଷରେ ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆବାକସର ବ୍ୟବହାର ଦେଖାଯାଏ ।



ଆବାକସ

### ନାପିୟର ବୋନ୍ସ (Napier's Bones) :

ସମୁଦର ଶତାବ୍ଦୀର ଆରମ୍ଭରେ ଝଟଲାଣ୍ଟର ଜଣେ ଗଣିତଜ୍ଞ ଜନ୍ମ ନାପିୟର ଏକ ହିସାବ ଯନ୍ତ୍ର ଉଭାବନ କରିଥିଲେ । ଏହାଦ୍ୱାରା ଗୁଣନ ଏବଂ ହରଣ ଭଳି କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥାଏ । ଏହାକୁ ନାପିୟର ବୋନ୍ସ କୁହାଯାଏ ।



ନାପିୟର

### ଜାଣିଛ କି

1614 ମସିହାରେ ଗଣିତ୍ୱ ନାପିୟର ଲଗାରିଡିମ୍‌ର ଉଭାବନ କରିଥିଲେ । ନାପିୟର ଏବଂ ଗଣିତ୍ୱ ବ୍ରିଗସ ଲଗାରିଡିମ୍ ସାରଣୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିଲେ । ଏହା ମାଧ୍ୟମରେ ବହୁ ଜଟିଳ ଗଣିତିକ ହିସାବ ଶାସ୍ତ୍ର ସଂପାଦିତ ହୋଇଥାଏ ।

### ପାଞ୍ଚେଲଙ୍କ ହିସାବସନ୍ତ

1642 ମସିହାରେ ଫରାସୀ ଗଣିତ୍ୱ ବ୍ରେଜ ପାଞ୍ଚେଲ (Blaise Pascal) ତାଙ୍କର ବାପାଙ୍କୁ ବ୍ୟବସାୟରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବାପାଇଁ ପ୍ରଥମ କରି ଏକ ଗଣିତିକ ଯନ୍ତ୍ର ପାଞ୍ଚେଲାଇନ୍ (Pascaline) ଉଭାବନ କରିଥିଲେ । ଏହି



ବ୍ରେଜ ପାଞ୍ଚେଲ

ଯନ୍ତ୍ରରେ ମଟରଗାଡ଼ିର ଗିଅର ପରି ଅନେକ ଗିଅର ଥାଏ । ଏହି ଗିଅର ଦ୍ୱାରା ଦଶମିକ ଅଙ୍କ ‘୦’ରୁ ‘୯’ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଚିହ୍ନିତ ହୋଇଥାଏ ।

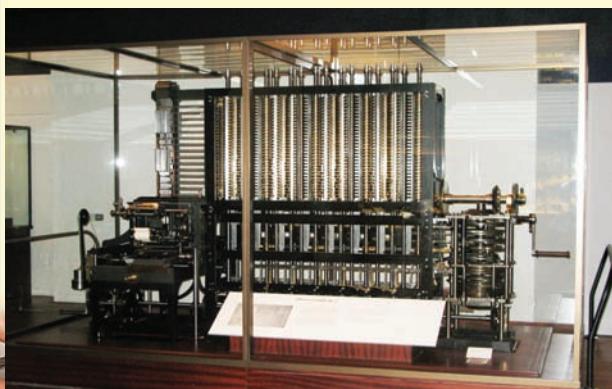
ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଅର୍ଥାତ୍  
1673 ମସିହାରେ ଜର୍ମାନ ଗଣିତ୍ୱ  
ଲିବନିଜ୍ (Gottfried Leibniz) ହିସାବ



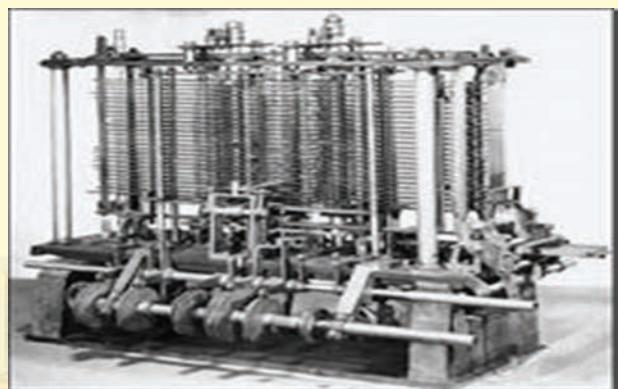
ଷେପଡ୍ ରେକନର

ଯନ୍ତ୍ର ମଧ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିଲେ । ଏହାଦ୍ୱାରା ସଂଖ୍ୟା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଗୁଣନ, ହରଣ, ବର୍ଗମୂଳ ପ୍ରତ୍ୱତି ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂପାଦିତ ହୋଇପାରୁଥିଲା । ଉକ୍ତ ଯନ୍ତ୍ରକୁ ଲିବନିଜ୍ କାଲକୁଲେଟର (Liebniz Calculator) କୁହାଯାଉଥିଲା । କିନ୍ତୁ, ଏହି ଯନ୍ତ୍ରର ନାମ ଷେପଡ୍ ରେକନର ବୋଲି ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଇଥିଲା । ଏହାର ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଦିଗଟି ହେଲା, ଦ୍ୱୟ ଗଣିତ (Binary Arithmetic) ଏଥରେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଉଥିଲା । ଏହି ଗଣିତରେ କେବଳ ‘୦’ ଓ ‘୧’ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ ।

### ଚାଲର୍ସ ବାବେଜଙ୍କ ଟିପ୍ପରେନ୍ସ ଇଞ୍ଜିନ ଓ ଆନାଲିଟିକାଲ ଇଞ୍ଜିନ



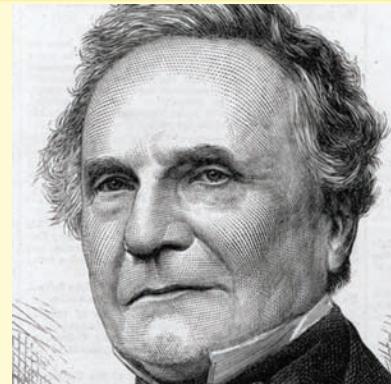
ଟିପ୍ପରେନ୍ସ ଇଞ୍ଜିନ



ଆନାଲିଟିକାଲ ଇଞ୍ଜିନ

ଚାର୍ଲେସ ବାବେଜ୍ (Charles Babbage) 1883 ମସିହାରେ ଏକ ଉଚ୍ଚକ୍ଷଣ ଧରଣର ହିସାବ ଯନ୍ତ୍ର ଉଭାବନ କରିଥିଲେ, ଯାହାକୁ ଡିଫେରେନ୍ସ ଇଞ୍ଜିନ୍ (Difference Engine) କୁହାଗଲା । ଏହି ସମୟରେ ବାବେଜ୍ ମଧ୍ୟ ଅନ୍ୟ ଏକ ଯନ୍ତ୍ର ଆନାଲିଟିକାଲ ଇଞ୍ଜିନ୍ (Analytical Engine) ଉଭାବନ କରିଥିଲେ । ଏହା ସଂପାଦିତ ହିସାବଗୁଡ଼ିକୁ ମନେ ରଖିପାରୁଥିଲା, କିନ୍ତୁ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଏହାର ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ନିର୍ମାଣ ବାବେଜଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସମ୍ଭବ ହୋଇ ନଥିଲା ।

ବାବେଜଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ମିତ ଯନ୍ତ୍ରଦୟନ୍ତରେ ବ୍ୟବହୃତ ସମସ୍ତ ନିର୍ମାଣ କୌଶଳ (Design) ଆଧୁନିକ କମ୍ପ୍ୟୁଟରର ପ୍ରତ୍ତିକିର୍ଣ୍ଣ ପାଇଁ ଉପଯୋଗୀ ହୋଇଛି । ଏଥିପାଇଁ ବାବେଜଙ୍କୁ ‘କମ୍ପ୍ୟୁଟରର ଜନକ’ (Father of Computer) କୁହାଯାଏ ।



ଚାର୍ଲେସ ବାବେଜ୍

### ତୁମେ ଜାଣିଛ କି ?

କବି ଲର୍ଡ ବାଇରନ୍‌ଙ୍କ ଝିଆ ଅଗଣ୍ଠ ଆଡା ବାଇରନ୍ (1815-1852) ଜଣେ ଗଣିତଙ୍କ ଥିଲେ । ସେ ଚାର୍ଲେସ ବାବେଜଙ୍କର ଆନାଲିଟିକାଲ ଇଞ୍ଜିନକୁ ଅନୁସରଣ କରି ପ୍ରୋଗ୍ରାମିଂ (Programming) କୌଶଳ ପ୍ରୟୋଗ କରିଥିଲେ, ତେଣୁ ତାଙ୍କୁ ଯୃଥବୀର ପ୍ରଥମ ପ୍ରୋଗ୍ରାମର (First Programmer) ଆଖ୍ୟା ଦିଆଯାଏ ।

### ହୋଲେରିଥ୍ କାର୍ତ୍ତ ପଠନ ଯନ୍ତ୍ର:

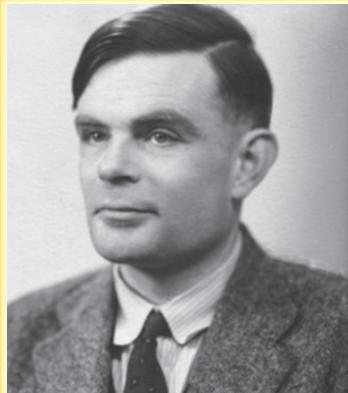
ହରମାନ ହୋଲେରିଥ (Herman Hollerith -1860-1929) ଜଣେ ଆମେରିକୀୟ ପରିସଂଖ୍ୟାନବିଭାଗୀ । ଆମେରିକାର ଜନଗଣନାକୁ ଶୀଘ୍ର ସମାପନ କରିବାପାଇଁ ସେ ଏକ ହିସାବକାରୀ ଯନ୍ତ୍ର ଉଭାବନ କରିଥିଲେ, ଯାହାକୁ ଟାବୁଲେଟର (Tabulator) କୁହାଯାଏ । ଏହାର ସଫଳତା ପରେ ହୋଲେରିଥ 1896ରେ ଉଚ୍ଚ ଯନ୍ତ୍ର ନିର୍ମାଣ କରି ବ୍ୟବସାୟିକ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ସଫଳତା ମଧ୍ୟ ପାଇଥିଲେ, ଏହାକୁ ହୋଲେରିଥ କାର୍ତ୍ତ ପଠନ ଯନ୍ତ୍ର କୁହାଯାଏ । ଏହାର ଉପାଦନ ପାଇଁ ଉଦ୍‌ଦିଷ୍ଟ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ନାମ Computing-Tabulating-Recording Company ରଖିଥିଲେ । ପରେ 1924 ରେ ଉଚ୍ଚ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ନାମ International Business Machines (IBM) ରଖିଥିଲେ ।



ହରମାନ ହୋଲେରିଥ

### କମ୍ପ୍ୟୁଟର ବିଜ୍ଞାନର ଆରମ୍ଭ

ଆଲାନ ଟୁରିଂ (Alan Turing) (1912-1954) ବ୍ରିଟେନ୍‌ର ଜଣେ ଗଣିତଙ୍କ ଓ ତର୍କ ବିଶ୍ଵାରଦ ଥିଲେ । ସେ ଏକ ଯନ୍ତ୍ରର ପରିକଳ୍ପନା କରିଥିଲେ ଯାହା ଇତିହାସରେ ଟୁରିଂ ମେସିନ୍ (Universal Turing Machine) ନାମରେ ପରିଚିତ ଥିଲା । ଉଚ୍ଚ ଯନ୍ତ୍ର ଆଧୁନିକ କମ୍ପ୍ୟୁଟରର ତତ୍ତ୍ଵକୁ ପରିବେଶଣ କରିବାରେ ସଫଳ ହୋଇଥିଲା । ଆଧୁନିକ କମ୍ପ୍ୟୁଟରରେ



ଆଲାନ் ଟୁରି

ହିସାବ ବ୍ୟତୀତ ପ୍ରୋଗ୍ରାମଗୁଡ଼ିକ କିପରି ମନେ  
ରଖିଛେବ, ସେଥିପାଇଁ 1946 ମସିହାରେ  
ଜନଭନ୍ ନିଯୁମ୍ଯାନ (John-Von-Newmann)  
(1903-1957) ଏକ ନକ୍ସା (Von-Newmann  
Architecture) ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିଲେ ।

ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଡିଜିଟାଲ  
କମ୍ପ୍ୟୁଟର (Digital computer) ନିର୍ମାଣର ଅଭିବୃଦ୍ଧି  
1937ରୁ 1957 ମସିହା ମଧ୍ୟରେ ଘଟିଥିଲା ।



ଜନ୍ ନିଯୁମ୍ଯାନ

### ମାର୍କ-1 କାଲକୁଳେଟର (Mark - I Computer) (1937-1944):

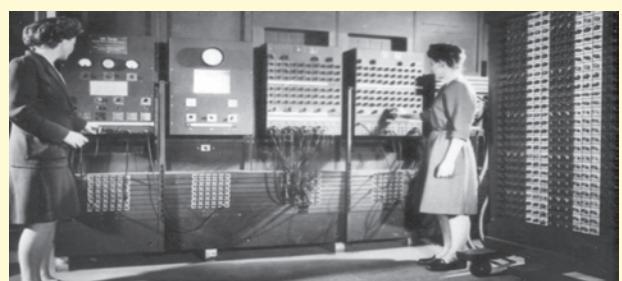
ଆଇ.ବି.ଏମ. (I.B.M.) କମ୍ପାନୀର ସହଯୋଗରେ ହାର୍ଡାର୍ଡ ବିଶ୍ଵବିଦ୍ୟାଳୟର ପ୍ରଫେସର ଆଇକେନ୍ (Prof. Aiken)ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ମିତ Automatic Sequence Controlled Calculator (ASCC) ବା ମାର୍କ-1, ବିଦ୍ୟୁତ୍-ୟାନ୍ତିକ  
ହିସାବ କାର୍ଯ୍ୟର ଏକ ମାଇଲ ଖୁଣ୍ଟ । ଏହି ଯନ୍ତ୍ର ଦ୍ୱାରା ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତ ଗଣିତିକ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂଗଠିତ ହୋଇ ହିସାବ କାର୍ଯ୍ୟ  
ସଂପାଦନ କରାଯାଇ ପାରୁଥିଲା ।

### ଏ.ବି.ସି. ABC (Atanasoff Berry Computer):

ଏ.ବି.ସି. ହେଉଛି ପ୍ରଥମ ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ ସ୍ଥର୍ଯ୍ୟ ଯନ୍ତ୍ର । 1942 ମସିହାରେ କିଲ୍ପୋର୍ଡ ବେରୀ ଓ ଜେ. ଭିନ୍ଦେଷ୍ଟ୍ରୋନ୍ଫିନ୍ (Clifford Berry and J.Vincent Atanasoff) ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ମିତ ହୋଇଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ବ୍ୟବହର୍ତ୍ତ  
ପଥଗୁଡ଼ିକର ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ବୁଲିଆନ୍ ବୀଜଗଣିତ (Boolean Algebra) ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିଥିଲା ।

### ଏନିଆକ: ENIAC (Electronic Numerical Integrator And Calculator):

ଏନିଆକ ଏକ ବୈଦ୍ୟୁତିକ କମ୍ପ୍ୟୁଟର । ଉତ୍ତର  
କମ୍ପ୍ୟୁଟରରେ 19,000 ଭ୍ୟାକୁମ ଚିଉବ (Vacuum tubes)  
ଲାଗିଥିଲା । ଏନିଆକ ପାଇଁ 800 ବର୍ଗଫୁଟ ସ୍ଥାନର  
ଆବଶ୍ୟକତା ପଡ଼ୁଥିଲା । ଏହାର ପରିଚାଳନାଗତ ତୁଟି  
ଅନେକ ଥିଲା ।



ଏନିଆକ

### ଏଡ୍ସାକ: EDSAC (Electronic Delay Storage Automatic Computer)

1947-1948 ରେ କେମ୍ବିଜ ବିଶ୍ଵବିଦ୍ୟାଳୟର ପ୍ରଫେସର ମାରିକ ଉଜଳକ୍ସ (Maurice Wilkes)ଙ୍କ ଗଛିତ  
ଅନୁବେଶକୁ ଆଧାର କରି ଏଡ୍ସାକ ଉଭାବନ କରିଥିଲେ ।

## ଏଡ଼ଭାକ : EDVAC (Electronic Discrete Variable Automatic Computer)

EDSAC ର ତୁଟିକୁ ସୁଧାରିବା ପାଇଁ EDVAC ପ୍ରଶ୍ନୁତ ହୋଇଥିଲା । 1945 ରେ ନିଉମାନ (Newmann) EDVAC ଉପରେ ପ୍ରୋଗ୍ରାମ ସଂଚଯକୁ ନେଇ ଏକ ସନ୍ଦର୍ଭ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ । ଉକ୍ତ ସନ୍ଦର୍ଭରେ ଦୃଷ୍ଟି ପଞ୍ଚତିରେ କମ୍ପ୍ୟୁଟରରେ ଉଥ୍ୟ ଏବଂ ଅନୁଦେଶ ସଂଚଯ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ରହିଥିଲା ।



## ଇତିହାସିକ -1 : UNIVAC-1 (Universal Automatic Computer) 1951

ପ୍ରଥମେ ଆମେରିକାରେ ଜନଗଣନା ପାଇଁ ଏହା ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଥିଲା । ପରେ General Electronic Corporation ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଥମ କରି 1951 ମସିହାରେ ବ୍ୟବସାୟିକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିନିଯୋଗ ହୋଇଥିଲା ।



## କମ୍ପ୍ୟୁଟରର ପିଢ଼ି (Generations of Computers)

କମ୍ପ୍ୟୁଟରର ବିବର୍ତ୍ତନ ଅତ୍ୟନ୍ତ କ୍ଷିପ୍ର । ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବହୁବିଧ ଅଗ୍ରଗତି ଏବଂ ନୂତନ ଉଭାବନ ଫଳରେ ଏହି ବିବର୍ତ୍ତନ କ୍ଷିପ୍ର ହୋଇଛି । ସମୟ କାଳ ଭିତ୍ତିରେ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଅଗ୍ରଗତିକୁ ଭାଗ ଭାଗ କରାଯାଇଛି । ଏହି ଭାଗ-ବିଭକ୍ତ ସମୟକାଳ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ କମ୍ପ୍ୟୁଟରର ପିଢ଼ି ଅଛନ୍ତି ।

ଏଯାବତ୍ କମ୍ପ୍ୟୁଟରର ପାଞ୍ଚଗୋଟି ପିଢ଼ି ରହିଛି ।

### (a) ପ୍ରଥମ ପିଢ଼ି : (1945-1956) :

ENIAC, ABC, EDVAC, UNIVAC-1 ପ୍ରତ୍ୱତି ପ୍ରଥମ ପିଢ଼ିର କମ୍ପ୍ୟୁଟର । ପ୍ରଥମ ପିଢ଼ି କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଭାକ୍ୟୁମ ଟିଉର ଦ୍ୱାରା ନିର୍ମିତ ହୋଇଥିଲା । ଅତ୍ୟଧିକ ତାପ ବିକିରଣ ଗୁଣ, ବୃହତ୍ ଆକାର ଏବଂ ଅତ୍ୟଧିକ ବିଦ୍ୟୁତ ଶକ୍ତିର ଆବଶ୍ୟକତା, ଏହି ସମୟରେ ନିର୍ମିତ କମ୍ପ୍ୟୁଟରର ମୁଖ୍ୟ ଅବଗୁଣ ଥିଲା । ଏହି କମ୍ପ୍ୟୁଟରକୁ ସ୍ଥାନାତ୍ମକ ସମ୍ବନ୍ଧ ହେଉ ନ ଥିଲା ଓ ସହଜରେ ସଜଦ୍ଧା ଯାଇପାରୁ ନ ଥିଲା ।

### (b) ଦ୍ୱିତୀୟ ପିଢ଼ି କମ୍ପ୍ୟୁଟର : ଟ୍ରାନ୍ସିସ୍ଟର (Transistor) ବ୍ୟବହାରର ସମୟ କାଳ (1957-1963) :

ଦ୍ୱିତୀୟ ପିଢ଼ି କମ୍ପ୍ୟୁଟରରେ ଭାକ୍ୟୁମ ଟିଉର ବଦଳରେ ଟ୍ରାନ୍ସିସ୍ଟର ବ୍ୟବହାର କରାଗଲା । ଏହା ଅଧିକ କ୍ଷିପ୍ର, ନିର୍ଭର୍ୟୋଗ୍ୟ ଏବଂ ଏହାର ଆକାର ପ୍ରଥମ ପିଢ଼ିର କମ୍ପ୍ୟୁଟର ତୁଳନାରେ ଛୋଟ ଥିଲା । ଟ୍ରାନ୍ସିସ୍ଟର ଆକାର

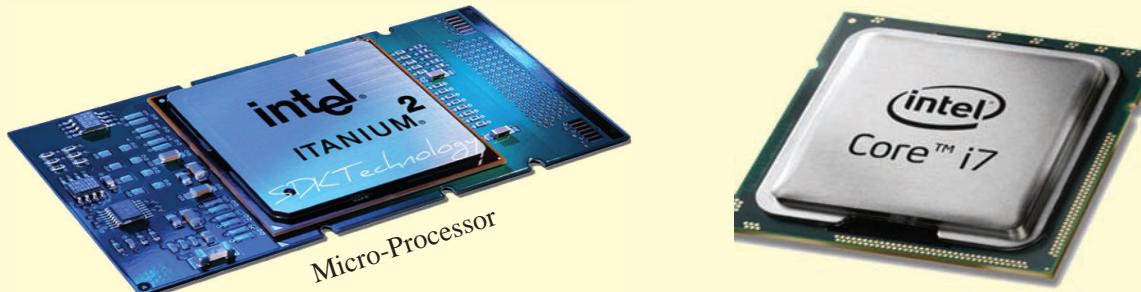
ଛୋଟ, ଅଧିକ କାର୍ଯ୍ୟଶାଳ ଏବଂ ଶକ୍ତା ଥିଲା । ପ୍ରାୟ 40 ଗୋଟି ଭାକୁୟମ ଟିଉବ୍ (Vacuum Tube) ବଦଳରେ ଗୋଟିଏ ଟ୍ରାନ୍జିଷ୍ଟର ଲାଗି ପାରୁଥିଲା; ଯାହାଦ୍ୱାରା କମ୍ପ୍ୟୁଟର ପରିପଥ ଛୋଟ ଥିଲା । ଏହି ପିଡ଼ିର କମ୍ପ୍ୟୁଟର କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ସମୟରେ ଅଛ ତାପ ବିକିରଣ କରୁଥିଲା ।

(c) ତୃତୀୟ ପିଡ଼ି କମ୍ପ୍ୟୁଟର : ସମନ୍ଵିତ ପରିପଥ (Integrated-Circuits: IC) ବ୍ୟବହାରର ସମୟ କାଳ 1964-1970) :

ତୃତୀୟ ପିଡ଼ିର କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଆଲୋଚିତ ଦୂଇ ପିଡ଼ିର କମ୍ପ୍ୟୁଟରଠାରୁ ଅଧିକ କ୍ଷିପ୍ର । ଏକ ସମୟରେ ଅନେକ ଟ୍ରାନ୍ଜିଷ୍ଟରକୁ ନେଇ ଏକ ସିଲିକନ ଟୁକୁଡ଼ାରେ ସମନ୍ଵିତ କରାଯାଇ ପାରୁଥିବାରୁ ଏଥରେ ସଞ୍ଚ ଶକ୍ତି ବିନିଯୋଗ ହେବା ସହ ଉଲ୍ଲ ପିଡ଼ିର କମ୍ପ୍ୟୁଟରର ଆକାର ଅପେକ୍ଷାକୁଟ ଛୋଟ ଥିଲା । ତୃତୀୟ ପିଡ଼ିର କମ୍ପ୍ୟୁଟରର ସିଲିକନ ଟୁକୁଡ଼ା (Chips: I.C.) କୁ ବ୍ୟବହାର କରି ଡିଆରି ହେଉଥିଲା । ଏଥରେ ବ୍ୟବହୃତ ସଫ୍ଟୱେର ଏକ ସମୟରେ ଅନେକ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାରେ ସକମ ଥିଲା ।

(d) ଚତୁର୍ଥ ପିଡ଼ି କମ୍ପ୍ୟୁଟର: (1971ରୁ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ: ମାଇକ୍ରୋପ୍ରୋସେସର (Microprocessor) ବ୍ୟବହାରର ସମୟ କାଳ) :

ଚତୁର୍ଥ ପିଡ଼ିର କମ୍ପ୍ୟୁଟର ତୃତୀୟ ପିଡ଼ି କମ୍ପ୍ୟୁଟରର ସଂପ୍ରସାରଣ ମାତ୍ର । ତୃତୀୟ ପିଡ଼ି କମ୍ପ୍ୟୁଟରର ସମନ୍ଵିତ କୌଶଳ (Integrated Technology)ର ଅତ୍ୟାଧୁନିକ ରୂପ ଚତୁର୍ଥ ପିଡ଼ିରେ ରୂପାନ୍ତରିତ ହୋଇଛି, ତେଣୁ ଏହି ପିଡ଼ିର କମ୍ପ୍ୟୁଟର କ୍ଷିପ୍ର, ନିର୍ଭର୍ୟୋଗ୍ୟ ଏବଂ ଉକ୍ତ ସଂଚଯ କ୍ଷମତାର ଅଧିକାରୀ ହୋଇପାରିଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ଆମେ ବ୍ୟବହାର କରୁଥିବା କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଏହି ଶ୍ରେଣୀର । ଚତୁର୍ଥପିଡ଼ି କମ୍ପ୍ୟୁଟରର କାର୍ଯ୍ୟ ଗୋଟିଏ ମାଇକ୍ରୋପ୍ରୋସେସର ମଧ୍ୟରେ ସୀମାବନ୍ଦ ।



### ଜାଣିଛ କି

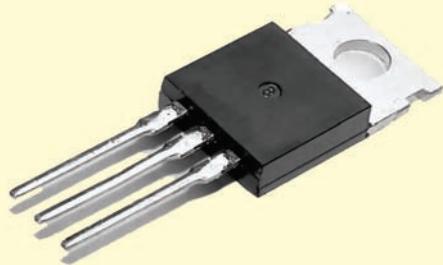
1,00,000ରୁ ଅଧିକ ପରିପଥକୁ ସମନ୍ଵିତ କରିବା କୌଶଳକୁ Very Large Scale Integration (VLSI) କୁହାଯାଏ । ଏହି VLSI ର ଉଭାବନ ପରେ ଗୋଟିଏ କମ୍ପ୍ୟୁଟରର ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ ଉପାଂଶ ସବୁକୁ ଗୋଟିଏ ଟୁକୁଡ଼ାରେ ସଂଯୋଜନ କରିବା ସମ୍ଭବପର ହୋଇପାରିଛି । ଏହି ସମନ୍ଵିତ ପରିପଥ (IC) ଖଣ୍ଡକୁ ମାଇକ୍ରୋପ୍ରୋସେସର (Microprocessor) କୁହାଯାଏ ।

(e) ପଞ୍ଚମ ପିଡ଼ି କମ୍ପ୍ୟୁଟର : (ବର୍ତ୍ତମାନ ଏବଂ ତା'ପରବର୍ତ୍ତୀ କୃତ୍ରିମ-ଧୀଶକ୍ତି (Artificial Intelligence A.I.) ସମ୍ବନ୍ଧ ସମୟ କାଳ) :

ଆଗାମୀ ପଞ୍ଚମ ପିତ୍ରର କମ୍ପ୍ୟୁଟର କୃତ୍ରିମ ଧାରଣାକୁ ଉପରେ ପର୍ଯ୍ୟବେଶିତ ହେବାକୁ ଯାଉଛି । ବିଜ୍ଞାନୀମାନେ ଏତଳି କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଉଭାବନରେ ବ୍ୟସ୍ତ । ଏହା ଆନ୍ତରାତିକ ବୁଦ୍ଧିମତ୍ତା (Intelligence-Quotient I.Q.) ସହ ଚିନ୍ତାଶାକ୍ତି



ଭାକ୍ୟୁମ ଟିଉବ୍ (Vacuum Tube)



ଟ୍ରାନ୍ସିଟିସର (Transistor)

ଏବଂ ବୋଧଶକ୍ତିର ଅଧିକାରୀ ହୋଇଥିବ । ଆଶା କରାଯାଏ, ଏହାର ନିର୍ମାଣ କୌଶଳ କେବଳ ନଲେଜ ଫରମେସନ ପ୍ରୋସେସି ସିଷ୍ଟମ (Knowledge Information Processing System- KIPS) ଉପରେ ପର୍ଯ୍ୟବେଶିତ ହେବ ।

## କମ୍ପ୍ୟୁଟରର ବିଭାଗୀକରଣ (Classification of Computers)

### (a) ଆକାର ଦୃଷ୍ଟିରୁ ବିଭାଗୀକରଣ :

ଆକାର ଦୃଷ୍ଟିରୁ କମ୍ପ୍ୟୁଟରର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା, ଯଥା: ଡଥ୍ୟ ଗଛିତ କ୍ଷମତା, ଡଥ୍ୟ ନିବେଶନ ଏବଂ ନିର୍ଗମ କ୍ଷମତା ପ୍ରଭୃତିକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଏବଂ ବ୍ୟବହୃତ ଯନ୍ତ୍ରାଂଶକୁ ପରିଚାଳନା କରିବା କ୍ଷମତାଭିର୍ଭିରେ ଏହାର ଆକାର ନିର୍ଦ୍ଦରିତ ହୋଇଥାଏ । ଆକାର ଦୃଷ୍ଟିରୁ କେତେକ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ କୋଠରି ସଦୃଶ ହୋଇଥିଲାବେଳେ ଆଉ କେତେକ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଗୋଟିଏ ଛୋଟ ବାକୁ ସଦୃଶ ହୋଇଥାଏ ତେଣୁ କମ୍ପ୍ୟୁଟରର ଆକାର, ବେଗ ଏବଂ ନିବେଶ / ନିର୍ଗମ ଯନ୍ତ୍ରାଂଶର କାର୍ଯ୍ୟ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି ଏହାକୁ ଚାରି ଭାଗରେ ବିଭିନ୍ନ କରାଯାଉଛି ।

#### (i) ମାଇକ୍ରୋ କମ୍ପ୍ୟୁଟର (Micro Computer) :

ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବରେ ଘରେ ବା ଅଫିସରେ ବ୍ୟବହୃତ ଛୋଟ କମ୍ପ୍ୟୁଟରକୁ ପରସ୍ନାଲ କମ୍ପ୍ୟୁଟର (Personal Computer: P.C.) କୁହାଯାଏ । ଏବେ ଦୁଇ ପ୍ରକାର ପି.ସି. ବ୍ୟବହାର କରାଯାଉଛି ।

- ଡେକ୍ଷଟପ କମ୍ପ୍ୟୁଟର (Desktop Computer)
- ଲାପଟାପ (Laptop)



ଡେକ୍ଷଟପ କମ୍ପ୍ୟୁଟର (Desktop Computer) କୁ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସ୍ଥାନରେ ରଖି ବ୍ୟବହାର କରାଯାଉଥିଲାବେଳେ, ଲାପଟାପକୁ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ନିଜ ସାଙ୍ଗରେ ଧରି ଯେକୌଣସି ସ୍ଥାନକୁ ନେଇ ବ୍ୟବହାର କରିପାରେ ।

## (ii) ମିନି କମ୍ପ୍ୟୁଟର (Mini Computer) :

ମିନି କମ୍ପ୍ୟୁଟରଟି ଗୋଟିଏ ସାଧାରଣ ବ୍ୟବହାର ଯୋଗ୍ୟ କମ୍ପ୍ୟୁଟର । ଏହାର ଆକାର ଛୋଟ ଚେବୁଳ ସଦୃଶ ଅଥବା ଚାରିଡ୍ରୋଫ୍ଟାର ବିଶିଷ୍ଟ ଏକ ପାଇଲ ରଖିବା କ୍ୟାବିନେଟର ଆକୃତି ବିଶିଷ୍ଟ ହୋଇଥାଏ । ଅନେକ ବ୍ୟବହାରକାରୀ ଏକ ସମୟରେ ଏହି ପ୍ରକାର କମ୍ପ୍ୟୁଟରକୁ ପରିଚାଳନା କରିପାରିବେ । ଏହାର ତଥ୍ୟ ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବହୁସଂଖ୍ୟକ ନିବେଶ/ନିର୍ଗମ ଯନ୍ତ୍ରଣା ଥାଏ । ଏକାଧିକ ବ୍ୟକ୍ତି ଏହି ପ୍ରକାରର କମ୍ପ୍ୟୁଟର ସହିତ ଏକ ସମୟରେ କାର୍ଯ୍ୟକଲେ ମଧ୍ୟ ଏହାର ବେଗ ମଧ୍ୟର ହୋଇନଥାଏ । ଏହି ପ୍ରକାରର କମ୍ପ୍ୟୁଟର, ମାଇକ୍ରୋ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଡୁଲନାରେ ବ୍ୟୟସାପେକ୍ଷ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଅଧିକ କାର୍ଯ୍ୟଦକ୍ଷ ହୋଇଥାଏ । ଉଚ୍ଚ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ତଥ୍ୟ ଧାରଣ କ୍ଷମତା ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଶିପ୍ର ।

## (iii) ମେନ୍‌ଫ୍ରେମ୍ କମ୍ପ୍ୟୁଟର (Main-frame/Large computer) :

ମେନ୍‌ଫ୍ରେମ୍ କମ୍ପ୍ୟୁଟରଗୁଡ଼ିକର ଆକାର ବଡ଼ ଏବଂ ଏହାକୁ ସାଧାରଣତଃ ଶୀତତାପ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ କୋଠରିରେ ରଖାଯାଇଥାଏ । ମିନି କମ୍ପ୍ୟୁଟରଠାରୁ ଏହା ଯଥେଷ୍ଟ ଅଧିକ ବ୍ୟବହାରକାରୀ ଏବଂ ଏଥରେ ଅନେକ ନିବେଶ ଓ ନିର୍ଗମ ଯନ୍ତ୍ର (Input and Output Services) ସଂଯୋଗ ହୋଇଥିବାରୁ ଏକ ସମୟରେ ଅନେକ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛି । ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ୟବହାର କାରୀ ଏକା ସମୟରେ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ତଥ୍ୟ ନିବେଶ କରି ସଂୟୁକ୍ତ ନିର୍ଗମ ଯନ୍ତ୍ର ମାଧ୍ୟମରେ ଜୟସିତ ଫଳାଫଳ ପାଇପାରନ୍ତି । ଏ ଶ୍ରେଣୀର କମ୍ପ୍ୟୁଟରର ବେଗ ସାଧାରଣ ମିନି କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଡୁଲନାରେ ଅଧିକ ।

## (iv) ସ୍ଵପର କମ୍ପ୍ୟୁଟର (Super computer) :

ଆଲୋଚିତ ମେନ୍‌ଫ୍ରେମ୍ କମ୍ପ୍ୟୁଟରର ଆକୃତିଠାରୁ ଉଚ୍ଚ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ବହୁତ ବଡ଼ ହୋଇଥିବାରୁ ଏହାକୁ ମାକ୍ସି କମ୍ପ୍ୟୁଟର (Maxi computer) ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଏ । ଏ ପ୍ରକାରର କମ୍ପ୍ୟୁଟର ପ୍ରତିରକ୍ଷା, ପାଣିପାଗ ସୂଚନା, ଆଣବିକ କ୍ଷେତ୍ର ଆଦିରେ ସାଧାରଣତଃ ବ୍ୟବହାର ହୋଇଥାଏ । ଉଚ୍ଚ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ବହୁସଂଖ୍ୟକ କର୍ମଚାରୀ ଦରକାର ହୁଅଛି । C-DAC ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ PARAM କମ୍ପ୍ୟୁଟର, CARY-3, CYBER-205 ପ୍ରଭୃତି ମଧ୍ୟ ଏହି ଶ୍ରେଣୀର କମ୍ପ୍ୟୁଟର ।

କମ୍ପ୍ୟୁଟର ନିର୍ମାଣରେ ଦ୍ଵୁତ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଏବଂ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ନିର୍ମାଣ ପଢ଼ନ୍ତି ଓ ଆକୃତିର ପରିବର୍ତ୍ତନ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଉପରୋକ୍ତ ବିଭାଗୀକରଣ ବାସ୍ତବତା ହରାଇ ବସୁଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ବିଭିନ୍ନ ଆକୃତି ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ ମଡେଲର କମ୍ପ୍ୟୁଟର ବଜାରରେ ଉପଳଦ୍ଧ ହେଉଛି ତେଣୁ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଶ୍ରେଣୀ ବିଭାଗ ଏକ ଆପେକ୍ଷିକ ଉପଳଦ୍ଧ ମାତ୍ର ।

## (b) କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଭିତ୍ତିରେ ବିଭାଗୀକରଣ :

କମ୍ପ୍ୟୁଟର ପରିଚାଳନା କ୍ୟାବାକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ କମ୍ପ୍ୟୁଟରକୁ ସାଧାରଣତଃ ତିନିଭାଗରେ ବିଭିନ୍ନ କରାଯାଇଛି ।

### (i) ଡିଜିଟାଲ କମ୍ପ୍ୟୁଟର (Digital Computer):

ଏ ପ୍ରକାରର କମ୍ପ୍ୟୁଟର ପରିଚାଳନାରେ ଅଙ୍କ (Digit)ର ବ୍ୟବହାର ଯଥେଷ୍ଟ ବେଶି । ଡିଜିଟାଲ କମ୍ପ୍ୟୁଟର (Digital Computer)ର ଫଳାଫଳ ପରିମାଣ, ସଂଖ୍ୟାରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥାଏ । ଡିଜିଟାଲ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଥରକରେ

ଗୋଟିଏ ପାଦ ଅଗ୍ରସର ହେଲେ ମଧ୍ୟ, ଏହା କ୍ଷିପ୍ର ଗତିରେ ସଂଚାଳିତ ହୁଏ । ଉଚ୍ଚ କମ୍ପ୍ୟୁଟରର ସୃତି ଉଭମ ଏବଂ ଏହା ବହୁପରିମାଣରେ ତଥ୍ୟ ଗଛିତ ରଖିପାରିବା ସହିତ ଡ୍ରୁଟିଶ୍ଵନ୍ୟ ଭାବରେ ପରିଚାଳିତ ହୋଇଥାଏ । ଲକ୍ଷାଧିକ ହିସାବ ଏକ ସେକେଣ୍ଟରେ ଉଚ୍ଚ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ସମାପନ କରିଥାଏ । ଆମେ ବ୍ୟବହାର କରୁଥିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କମ୍ପ୍ୟୁଟର [Personal Computer : (PC)] ସବୁ ଏହି ଶ୍ରେଣୀର ଅଟନ୍ତି ।

### (ii) ଆନାଲୋଗ କମ୍ପ୍ୟୁଟର (Analog Computer):

ଆନାଲୋଗ (Analog) ଶବ୍ଦଟି ଗ୍ରୀକ ଶବ୍ଦ “Analagus” ରୁ ଆସିଛି । ଏହାର ଅର୍ଥ ହେଲା ଦୁଇଟି ରାଶି ମଧ୍ୟରେ ସାମଞ୍ଜସ୍ୟ ସ୍ଥାପନ କରିବା । ଗୋଟିଏ ଆନାଲୋଗ ଯନ୍ତ୍ରରେ ବିଦ୍ୟୁତ ସ୍ରୋତ, ଭୋଲଟେଜ୍ ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ନିରବଛିନ୍ଦ୍ର ସଂକେତ ମାଧ୍ୟମରେ ସାମଞ୍ଜସ୍ୟ ପ୍ରକଟିତ ହୋଇଥାଏ । ବସ୍ତୁ, କାର, ମୋଟର ସାଇକ୍ଲେ ଇତ୍ୟାଦିରେ ସିତୋମିଟର ହେଉଛି ଗୋଟିଏ ସରଳ ଆନାଲୋଗ ଯନ୍ତ୍ର । ଏହି ଯନ୍ତ୍ରର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା, ଚକର ନିରବଛିନ୍ଦ୍ର ଘୂର୍ଣ୍ଣନ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିଥାଏ । ଥର୍ମୋମିଟର, ଆମିଟର, ଭୋଲୁମିଟର ଇତ୍ୟାଦି ମଧ୍ୟ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଆନାଲୋଗ ଯନ୍ତ୍ର । କେତେକ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଅଛି, ଯାହାର କାର୍ଯ୍ୟ ଗଣନ ଦ୍ୱାରା ବା ସଂଖ୍ୟା ସଂଯୁକ୍ତ ନହୋଇ ମାପଦ୍ମାରା ହୋଇଥାଏ । ଏହାକୁ ମଧ୍ୟ ଆନାଲୋଗ କମ୍ପ୍ୟୁଟର (Analog computer) କୁହାଯାଏ ।

### (iii) ହାଇବ୍ରିଡ୍ କମ୍ପ୍ୟୁଟର (Hybrid Computer):

ଗୋଟିଏ କମ୍ପ୍ୟୁଟରରେ ଉଭୟ ଆନାଲୋଗ ଓ ଡିଜିଟାଲ ସମକ୍ଷୟ ତଥ୍ୟ ବିନିଯୋଗିକରଣର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଥିଲେ, ଆମେ କମ୍ପ୍ୟୁଟରଟିକୁ ହାଇବ୍ରିଡ୍ କମ୍ପ୍ୟୁଟର କହିବା, ଅର୍ଥାତ୍ ହାଇବ୍ରିଡ୍ କମ୍ପ୍ୟୁଟରରେ କିଛି କାମ ଡିଜିଟାଲ ଅଂଶରେ ହୁଏ ଏବଂ ଆଉ କିଛି କାମ ଆନାଲୋଗ ଅଂଶରେ ହୋଇଥାଏ ।

କମ୍ପ୍ୟୁଟରର ପ୍ରକାର ସାଧାରଣତଃ ଏହାର ତଥ୍ୟ ଗଛିତ ରଖିବା କ୍ଷମତା (Memory Capacity) ଏବଂ ବିଶ୍ଵେଷକ (Processor/chips) ର ବେଗ ଅଥବା କମ୍ପ୍ୟୁଟରର ଅଭିକଳନ ବେଗ (Computing Speed) ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିଥାଏ ।

## କମ୍ପ୍ୟୁଟରର ପ୍ରୟୋଗ (Application of Computer)

ବର୍ତ୍ତମାନ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ବିନା ଅନେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ କାର୍ଯ୍ୟ ଠିକ୍ ସମୟରେ, ନିର୍ଭୁଲ ଭାବରେ ହେବା ପ୍ରାୟତଃ ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସ୍କୁଲ, କଲେଜ, ଡାକ୍ତରଙ୍ଗାନା, ବିମାନକେନ୍ଦ୍ର, ରେଲିଷ୍ଟେସନ, ଦୂରଦର୍ଶନ କେନ୍ଦ୍ର, ବିଜ୍ଞାନକେନ୍ଦ୍ର, ସାମରିକ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଏବଂ ବ୍ୟବସାୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନଆଦିରେ କମ୍ପ୍ୟୁଟରର ବ୍ୟବହାର ବହୁଳ ମାତ୍ରାରେ ହେଉଛି । ସାଧାରଣତଃ କମ୍ପ୍ୟୁଟରରେ କେଉଁ କେଉଁ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥାଉ, ତାହାର ଏକ ଡାଲିକା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି, ଏଥରୁ କମ୍ପ୍ୟୁଟରର ବ୍ୟବହାରକୁ ଆକଳନ କରାଯାଇପାରିବ ।

- (i) ଘରେ ଏବଂ ଅଫୀସରେ କିଛି ଚିଠି ବା ନିର୍ମା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ସହ ଅନ୍ୟ ତଥ୍ୟ ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ କରିବା
- (ii) କାରଙ୍ଗାନାରେ କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କର ଦରମା ଏବଂ ଚେକ୍ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା
- (iii) ବ୍ୟାଙ୍ଗରେ ଟଙ୍କା ଦେଣ ନେଣ ସହ ଟଙ୍କା ସ୍ଥାନାତ୍ତରଣ ଆଦି କରିବା

- (iv) ଅନୁଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକରେ ତଥ୍ୟ ସଂରକ୍ଷଣ ଏବଂ ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁଯାୟୀ ଏହାକୁ ପୁଣି କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲଗାଇବା
- (v) ଇ-ମେଲ୍ ସାହାୟ୍ୟରେ ଚିଠି ଆଦାନ ପ୍ରଦାନ କରିବା
- (vi) ଅନ୍ୟ କମ୍ପ୍ୟୁଟରରେ ଗଛିତ ତଥ୍ୟକୁ ଖୋଜିବା ଏବଂ ଉକ୍ତ ତଥ୍ୟକୁ ଆଣି କାମରେ ଲଗାଇବା
- (vii) ବିମାନ ଯାତ୍ରା, ରେଳଯାତ୍ରା ପାଇଁ ଟିକେଟ ସଂରକ୍ଷଣ କରିବା
- (viii) ସହରରେ ଟ୍ରାଫିକ୍ ନିୟମଶବ୍ଦିନ କରିବା
- (ix) କଳା ଏବଂ ସ୍ଥାପତ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଡିଜାଇନ୍ କରିବା
- (x) କୃତ୍ରିମ ଉପଗ୍ରହ ମାଧ୍ୟମରେ ପାଣିପାଗ ନିର୍ଣ୍ଣୟ, ଖଣ୍ଜିଜ ପଦାର୍ଥର ସନ୍ଧାନ କରିବା
- (xi) କାର୍ତ୍ତୁନି ଏବଂ ଆନିମେସନ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା
- (xii) ରୋଗ ଚିହ୍ନଚିକରଣ ଏବଂ ଏଥିପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ପରୀକ୍ଷା କରାଇବା
- (xiii) ବିଜ୍ଞାନ ଏବଂ ଔଦ୍ୟୋଗିକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଗବେଷଣା କରିବା
- (xiv) ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଦାନ, ମୂଲ୍ୟାନ୍ୟନ ଏବଂ ଫଳାଫଳ ପ୍ରକାଶନ କରାଇବା ଇତ୍ୟାଦି

ଏହିଭଳି ବିଭିନ୍ନ କ୍ଷେତ୍ରରେ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ପ୍ରୟୋଗ ଅପରିହାୟ୍ୟ ।

### ଆସ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ପରୀକ୍ଷାଗାରକୁ ଯିବା

(ଶିକ୍ଷକ ମହାଶୟଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କର, କମ୍ପ୍ୟୁଟରରେ ଇଣ୍ଡରନେଟ ସଂଯୋଗ କରି ବିଭିନ୍ନ ତଥ୍ୟ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିବେ । ନିମୋକ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନରେ ଥିବା ଫଳାଫଳରେ ଆଣି ଗୋଟିଏ ଖାତାରେ ଅଠାଦ୍ୱାରା ଲଗାଇ ରଖ ।)

- ପ୍ରତ୍ୟେକ ପିତ୍ତିର କମ୍ପ୍ୟୁଟରଗୁଡ଼ିକର ଚିତ୍ରକୁ ଆଣି ଗୋଟିଏ ଖାତାରେ ଅଠାଦ୍ୱାରା ଲଗାଇ ରଖ ।
- ଚାର୍ଲେସ ବାବେଜ୍, ଚାର୍ଲେସଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ Difference Engine ଏବଂ ପ୍ରସ୍ତୁତି Analytical Engine ର ଫଳାଫଳ ପୂର୍ବଭଳି ଖାତାରେ ଲଗାଇ ରଖ ।
- ବାବେଜ୍, ଜନ୍ ନାପିଯର, ପାଞ୍ଚେଲ, ଲାଇବିନ୍ଜଙ୍କ ଫଳାଫଳ ସଂଗ୍ରହ କରି ଖାତାରେ ଅଠାଦ୍ୱାରା ଲଗାଇ ରଖ ।
- ଏହି ଅଧ୍ୟାତ୍ମରେ ଯେଉଁ ଚିତ୍ରଗୁଡ଼ିକ ଦିଆଯାଇଛି, ଶିକ୍ଷକ ସେବରୁ ଚିତ୍ର ଇଣ୍ଡରନେଟରୁ ବାହାର କରି ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଚିହ୍ନେଇବେ ।

## ଆମେ କ'ଣ ଶିଖିଲେ

- କମ୍ପ୍ୟୁଟର ମନୁଷ୍ୟର ଏକ ଉଭାବନ । ମନୁଷ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରେରିତ ଅନୁଦେଶ (ନିର୍ଦ୍ଦେଶ) ସାହାଯ୍ୟରେ କମ୍ପ୍ୟୁଟର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ହୋଇଥାଏ ।
- କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଏକ ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ ଯନ୍ତ୍ର (Electronic device) ଯାହା କିଛି ତଥ୍ୟକୁ ଗ୍ରହଣ କରି ତା'ର ବିଶ୍ୱେଷଣ ସହ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ମୁତାବକ ପ୍ରକିଯାକରଣ କରିଥାଏ ଏବଂ ଏହାକୁ ମହଞ୍ଜୁଦ ବା ଗଛିତ ରଖିଥାଏ । ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁଯାୟୀ ଏହାକୁ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ବ୍ୟବହାରକାରୀଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ ।
- କମ୍ପ୍ୟୁଟରର ପ୍ରଧାନ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ହେଲା -  
ବେଗ, ତ୍ରୁଟିଶୂନ୍ୟତା, କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅଭିନିବେଶତା, ତଥ୍ୟ ମହଞ୍ଜୁଦୀକରଣ କ୍ଷମତା, ବିଶ୍ୱାସନୀୟତା ଏବଂ ନିର୍ବୋଧତା ।
- ଚାର୍ଲେସ୍ ବାବେଜଙ୍କୁ ‘ଆଧୁନିକ କମ୍ପ୍ୟୁଟରର ଜନକ’ କୁହାଯାଏ ।
- ଡିଜିଟାଲ କମ୍ପ୍ୟୁଟରର ଅଭିବୃତ୍ତି 1937ରୁ 1957 ମଧ୍ୟରେ ଘଟିଥିଲା ବୋଲି ଅନୁମାନ କରାଯାଏ । ସେଗୁଡ଼ିକ ହେଲା- ENIAC, EDSAC, EDVAC, UNIVAC-1.
- ଅଗଷ୍ଟ ଆଡା ବାଇନଙ୍କୁ ପୃଥିବୀର ‘ପ୍ରଥମ ପ୍ରୋଗ୍ରାମର’ ଆଖ୍ୟା ଦିଆଯାଇଛି ।
- (i) ପ୍ରଥମ ପିତ୍ର କମ୍ପ୍ୟୁଟରରେ ଭାକ୍ୟୁମନ୍ ଟିଉବ୍ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଥିଲା ।  
(ii) ଦ୍ୱିତୀୟ ପିତ୍ର କମ୍ପ୍ୟୁଟରରେ ଗ୍ରାନଜିଷ୍ଟର ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଥିଲା ।  
(iii) ତୃତୀୟ ପିତ୍ର କମ୍ପ୍ୟୁଟରରେ ସିଲିକନ୍ ଟୁକ୍ଳୁଡ଼ା (Chips Integrated Circuits) ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଥିଲା ।  
(iv) ଚତୁର୍ଥ ପିତ୍ର କମ୍ପ୍ୟୁଟରରେ ଲକ୍ଷାଧୂକ ସମନ୍ଵିତ କୌଶଳ (Integrated Technology) ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଥିଲା ।  
(v) ପଞ୍ଚମ ପିତ୍ରର କମ୍ପ୍ୟୁଟର କୃତ୍ରିମ ଧୀ-ଶକ୍ତି (Artificial Intelligence, A.I) ଉପରେ ପର୍ଯ୍ୟବେଶିତ ହୋଇଛି ।
- ଆକାର ଦୃଷ୍ଟିରୁ କମ୍ପ୍ୟୁଟରକୁ ମୁଖ୍ୟତଃ ତାରି ଭାଗରେ ବିଭକ୍ତ କରାଯାଇଥାଏ । ସେଗୁଡ଼ିକ ହେଲା - ମାଇକ୍ରୋ କମ୍ପ୍ୟୁଟର, ମିନି କମ୍ପ୍ୟୁଟର, ମେନ୍ପ୍ରେମ୍ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଏବଂ ସୁପର କମ୍ପ୍ୟୁଟର ।  
(i) କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ଦୃଷ୍ଟିରୁ କମ୍ପ୍ୟୁଟରକୁ ମୁଖ୍ୟତଃ ତିନିଭାଗରେ ବିଭକ୍ତ କରାଯାଇଥାଏ । ସେଗୁଡ଼ିକ ହେଲା- ଡିଜିଟାଲ କମ୍ପ୍ୟୁଟର, ଆନାଲୋଗ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଓ ହାଇବ୍ରିଡ୍ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ।

## ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ

1. ନିମ୍ନଲିଖିତ ବିକଳ ମଧ୍ୟରୁ ଠିକ୍ ଉଚରଣ୍ଡି ବାଛି ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର ।

- (a) ଡିଫେରେନ୍ସ ଇଞ୍ଜିନ୍ ..... ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉଦ୍ଭାବିତ ହୋଇଥିଲା ।  
(i) ପାଷ୍ଟେଲ  
(ii) ଲିବନିଜ  
(iii) ବାବେଜ  
(vi) ନାପିଯର
- (b) ଆଧୁନିକ କମ୍ପ୍ୟୁଟରରେ ପ୍ରୋଗାମଗୁଡ଼ିକୁ ମନେ ରଖିବା ପାଇଁ ..... ଏକ ନକ୍ସା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିଲେ ।  
(i) ନିଉମ୍ୟାନ୍  
(ii) ବାବେଜ  
(iii) ଆଲାନ୍ ଟୁରିଙ୍  
(iv) ପାଷ୍ଟେଲ
- (c) ଗ୍ରାନ୍ଜିଷ୍ଟର ..... ପିଢ଼ିର କମ୍ପ୍ୟୁଟରରେ ବ୍ୟବହାର ହୋଇଥିଲା ।  
(i) ପ୍ରଥମ  
(ii) ଦୃତୀୟ  
(iii) ତୃତୀୟ  
(iv) ଚତୁର୍ଥ
- (d) ..... ପିଢ଼ିର କମ୍ପ୍ୟୁଟରରେ କେବଳ ଭାକ୍ୟମ୍ ଟିଉବ୍ ବ୍ୟବହାର ହୋଇଥିଲା ।  
(i) ପ୍ରଥମ  
(ii) ଦୃତୀୟ  
(iii) ତୃତୀୟ  
(iv) ଚତୁର୍ଥ
- (e) ଗଣିତଙ୍ଗ ..... ଲଗାରିଦମ୍ ଉଭାବନ କରିଥିଲେ ।  
(i) ନାପିଯର  
(ii) ଲିବନିଜ  
(iii) ବାବେଜ  
(iv) ପାଷ୍ଟେଲ
- (f) ଚତୁର୍ଥ ପିଢ଼ିର କମ୍ପ୍ୟୁଟର ପ୍ରସ୍ତୁତିରେ ..... ର ସାହାଯ୍ୟ ନିଆଯାଇଥିଲା ।  
(i) ସିଲିକନ୍ ଚିପସ  
(ii) ସମନ୍ଦିତ ପରିପଥ (Integrated Circuits)  
(iii) ଗ୍ରାନ୍ଜିଷ୍ଟର  
(iv) ମାଇକ୍ରୋପ୍ରୋସେର
- (g) ପଞ୍ଚମ ପିଢ଼ି କମ୍ପ୍ୟୁଟର ..... ଉପରେ ପର୍ଯ୍ୟବେଶିତ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ଅଛି ।  
(i) ମାଇକ୍ରୋ ପ୍ରୋସେର  
(ii) କୃତ୍ରିମ ଧୀଶକ୍ତି  
(iii) ସମନ୍ଦିତ ପରିପଥ  
(iv) ଚିପସ
- (h) ..... ଲୁଆଧୁନିକ କମ୍ପ୍ୟୁଟରର ଜନକ କୁହାଯାଏ ।  
(i) ବାବେଜ  
(ii) ହୋଲେରିଥ  
(iii) ଲିବନିଜ  
(iv) ପାଷ୍ଟେଲ

## 2. ନିମ୍ନଲିଖିତ ଉକ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ଯେଉଁଗୁଡ଼ିକ ଠିକ୍ ଉକ୍ତ ତା ପାଖରେ (✓) ଚିହ୍ନ ଦିଆ ।

- (a) ମନୁଷ୍ୟର ଅନୁଦେଶ (Instructions)ରେ ହିଁ କମ୍ପ୍ୟୁଟର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ହୋଇଥାଏ ।
- (b) EDSAC ହେଉଛି ଆବିଷ୍ଟ ପ୍ରଥମ ବୈଦ୍ୟୁତିକ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ।
- (c) ଡୃତୀୟ ପିତ୍ତି କମ୍ପ୍ୟୁଟରରେ ଭାକ୍ୟୁମଣ୍ଟ ଟିଭିବ ବଦଳରେ ଗ୍ରାନ୍ଜିଷ୍ଟର ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଥିଲା ।
- (d) ଲାପଟପ ଏକ କ୍ଷୁଦ୍ର କମ୍ପ୍ୟୁଟର ରୂପେ ବିବେଚିତ ।
- (e) କମ୍ପ୍ୟୁଟରର ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ଭ୍ରମଶୂନ୍ୟତା ଗୋଟିଏ ।
- (f) ବର୍ତ୍ତମାନ କମ୍ପ୍ୟୁଟରର ନିର୍ମାଣ କୌଶଳ କେବଳ Knowledge Information Processing System (KIPS) ଉପରେ ପର୍ଯ୍ୟବସିତ ହେବ ବୋଲି ଆଶା କରାଯାଏ ।
- (g) ENIAC ଏକ ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ କମ୍ପ୍ୟୁଟର, ଯାହା ପ୍ରଥମ ପିତ୍ତିର କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଅଟେ ।
- (h) 1 ନାନୋସେକେଣ୍ଟ =  $10^{-12}$  ସେକେଣ୍ଟ
- (i) କମ୍ପ୍ୟୁଟରର ବେଗକୁ Million Instructions Per seconds (MIP)ରେ ପ୍ରକାଶ କରାଯାଏ ।
- (j) 1 କିଲୋବାଇଟ୍ =  $10^3$  ବାଇଟ୍

## 3. ବନ୍ଦନୀ ମଧ୍ୟରୁ ଉପଯୁକ୍ତ ଶବ୍ଦକୁ ବ୍ୟବହାର କରି ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର ।

(ସମନ୍ଦିତ ପରିପଥ, ଗ୍ରାନ୍ଜିଷ୍ଟର, ଏନ୍ଭାକ, କୃତ୍ରିମ ଧୀଶକ୍ତି, ନିର୍ବାତ ନଳୀ)

- (a) ପଞ୍ଚମ ପିତ୍ତି କମ୍ପ୍ୟୁଟରର ନିର୍ମାଣ କୌଶଳ ..... ଉପରେ ପର୍ଯ୍ୟବେଶିତ ହେବାର ଆଶା କରାଯାଏ ।
- (b) ଡୃତୀୟ ପିତ୍ତିର କମ୍ପ୍ୟୁଟରରେ ..... ର ବ୍ୟବହାର ହୋଇଥିଲା ।
- (c) ଦ୍ୱିତୀୟ ପିତ୍ତିର କମ୍ପ୍ୟୁଟରରେ ..... ବ୍ୟବହତ ହୋଇଥିଲା ।
- (d) ..... ଏକ ପ୍ରଥମ ପିତ୍ତିର କମ୍ପ୍ୟୁଟର ।
- (e) ପ୍ରଥମ ପିତ୍ତିର କମ୍ପ୍ୟୁଟରରେ ..... ର ବ୍ୟବହାର ହୋଇଥିଲା ।

## 4. ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଉଭର ଆବଶ୍ୟକ ।

- (a) ଆବାକସ କ'ଣ ?
- (b) କମ୍ପ୍ୟୁଟର କ'ଣ ?
- (c) ପାଞ୍ଚଲ ହିସାବ ଯନ୍ତ୍ର କ'ଣ ଓ ଏହା କିଏ ଆବିଷ୍କାର କରିଥିଲେ ?
- (d) ନିଉମ୍ୟାନଙ୍କ ନକ୍ସାଟି କ'ଣ ଓ ଏହା କେଉଁଥିପାଇଁ ବ୍ୟବହାର ହେଉଥିଲା ?
- (e) ଦ୍ୱିତୀୟ ଓ ଡୃତୀୟ ପିତ୍ତି କମ୍ପ୍ୟୁଟର ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ଯେକୌଣସି ଦୁଇଟି ପାର୍ଥକ୍ୟ ଲେଖ ।
- (f) କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ଦୃଷ୍ଟିରୁ କମ୍ପ୍ୟୁଟରକୁ କେତେ ଭାଗରେ ବିଭିନ୍ନ କରାଯାଏ ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକ କ'ଣ ?